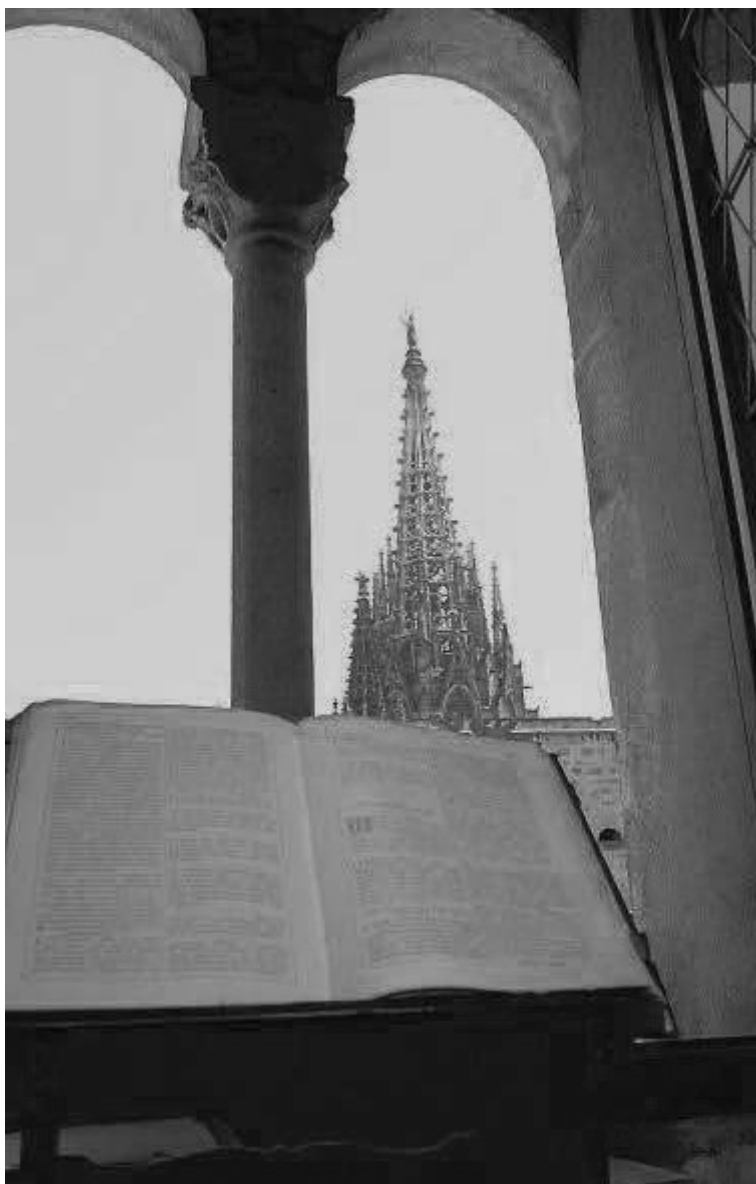

NOVUM SPECULUM

LES PARRÒQUIES DELS TRES BISBATS
DE BARCELONA, TERRASSA I SANT FELIU DE LLOBREGAT
De Cabrera de Mar a Vilassar de Mar - Vol. I / 3

per Josep M. Martí Bonet

amb la col·laboració de Gemma Pallàs i Joana Alarcón

Arxiu Diocesà de Barcelona – Juliol 2012

ÍNDEX

Cabrera de Mar, Sant Feliu,	5
Cabrils, Santa Creu,	10
Caldes d'Estrach, Santa Maria,	14
Canyamars (Dosrius), Sant Esteve,	17
Cornellà de Llobregat, Sant Ildefons,	19
Cornellà de Llobregat, Sant Jaume Apòstol,	20
Cornellà de Llobregat, Sant Miquel Arcàngel,	21
Cornellà de Llobregat, Santa Maria,	22
Cornellà de Llobregat, Verge del Pilar,	28
Dosrius, Sant Aciscle i Santa Victòria,	29
Esplugues de Llobregat, Sant Antoni de Pàdua,	34
L'Hospitalet de Llobregat, Santa Maria de la Gornal,	35
L'Hospitalet de Llobregat, Santa Eulàlia de Mèrida,	36
L'Hospitalet de Llobregat, Immaculada Concepció,	38
L'Hospitalet de Llobregat, Mare de Déu de Bellvitge,	39
L'Hospitalet de Llobregat, Mare de Déu dels Desemparats,	40
L'Hospitalet de Llobregat, Sant Albert Magne,	41
L'Hospitalet de Llobregat, Sant Benet,	42
L'Hospitalet de Llobregat, Sant Isidre,	43
L'Hospitalet de Llobregat, Sant Joan Evangelista,	44
L'Hospitalet de Llobregat, Sant Josep,	45
L'Hospitalet de Llobregat, Santa Eulàlia de Provençana,	46
L'Hospitalet de Llobregat, Santa Gemma Galgani,	57
L'Hospitalet de Llobregat, Mare de Déu de la Llum,	58
Llavaneres, Sant Andreu,	59
El Masnou, Mare de Déu del Pilar,	63

El Masnou, Sant Pere, 64
Mataró, Mare de Déu de l'Esperança, 67
Mataró, Mare de Déu de Montserrat, 68
Mataró, Maria Auxiliadora, 69
Mataró, Sagrada Família, 70
Mataró, Sant Josep, 71
Mataró, Sant Simó i Sant Pau, 73
Mataró, Santa Maria (Basílica), 74
Montgat, Sant Joan, 80
Òrrius, Sant Andreu, 82
Premià de Dalt, Sant Pere, 87
Premià de Mar, Sant Cristòfol, 93
Premià de Mar, Santa Maria, 95
Sant Adrià del Besòs, Mare de Déu de les Neus, 96
Sant Adrià del Besòs, Sant Adrià, 97
Sant Adrià del Besòs, Sant Joan Baptista, 105
Sant Adrià del Besòs, Santa Juliana i Semproniana, 106
Sant Joan Despí, Verge del Carme, 107
Sant Vicenç de Montalt, Sant Vicenç, 108
Santa Coloma de Gramenet, Sant Jaume Apòstol, 110
Santa Coloma de Gramenet, Sant Joan Baptista, 111
Santa Coloma de Gramenet, Sant Joaquim, 112
Santa Coloma de Gramenet, Sant Josep Oriol, 113
Santa Coloma de Gramenet, Sant Miquel Arcàngel, 114
Santa Coloma de Gramenet, Santa Coloma, 115
Santa Coloma de Gramenet, Santa Maria, 121
Santa Coloma de Gramenet, Santa Rosa, 122
Teià, Sant Martí, 123
Tiana, Sant Cebrià, 130
Vilassar de Dalt, Sant Genís, 134
Vilassar de Mar, Sant Joan, 140

ABREVIATURES

ACA = Arxiu de la Corona d'Aragó

ACB = Arxiu Capitular de Barcelona

ADB = Arxiu Diocesà de Barcelona

ADB Campillo = *Speculum titulorum Ecclesiasticorum* (manuscrit a. 1795)

ADB “comuns” = Arxiu Diocesà de Barcelona, sèrie “Comuns”

ADB “gràcies” = Arxiu Diocesà de Barcelona, sèrie “Gràcies”

ADB Parròquies = Arxiu Diocesà de Barcelona, sèrie “Parròquies”

ADB V.P. = Arxiu Diocesà de Barcelona, sèrie “Visites Pastorals”

B. = Baucells, J.; Fàbrega, A.; Riu, M.; Hernando, J.; Batlle, C.: *Diplomatari de l'Arxiu Capitular de Barcelona. Segle XI*. Barcelona, 2006

BOAB = *Butlletí Oficial de l'Arquebisbat de Barcelona*

BOOB = *Boletín Oficial del Obispado de Barcelona*

F. = Fàbrega i Grau, A.: *Diplomatari de la catedral de Barcelona*, vol. I (documents dels anys 844-1000). Barcelona, 1995

GEAB = *Gran Enciclopèdia Catalana*. Barcelona, 1996

Lib. Ant. = ACB, manuscrit *Libri Antiquitatum Ecclesiae Cathedralis* o *Libri Antiquitatum Sedis Barcinonensis*

MARTÍ BONET, BAC = Martí i Bonet, Josep M.: *Historia de las diócesis de España*, vol. II: *Barcelona, Terrassa i Sant Feliu de Llobregat*. Madrid, BAC, 2010

MAS = J. Mas: *Notes històriques del bisbat de Barcelona* (Barcelona, 1906-1921). 13 vols.

Sp = ADB *Speculum* de Campillo

583. PREMIÀ DE DALT, Sant Pere

Pujada de l'Església, 20 – 08338 Premià de Dalt

Arxiprestat: La Cisa

Arquebisbat de Barcelona

Informacions històriques, bibliogràfiques i documentals

Premià de Dalt. Sant Pere Parròquia del bisbat de Barcelona, al Maresme. L'església de Sant Pere s'esmenta en documents des del segle X (966). y la seva parroquialitat es remunta al menys al 1171. L'església parroquial conservada fins a l'actualitat és gòtica tardana, havent estat construïda el 1588, i fou reformada després de la Guerra Civil de 1936-39.

Dins el terme parroquial es troba el Santuari de la Mare de Déu de la Cisa, edifici del segle XVIII, amb façana barroca, on es venera una Mare de Déu gòtica. També pertany al seu terme l'ermita romànica de Sant Mateu, documentada a finals del segle X. S'incloué al seu terme l'església de Santa Anna, ara pertanyent al municipi de Premià de Mar, documentada des del 987 sota l'advocació de Santa Anastàsia i actualment sense culte.

Es conserven a l'arxiu parroquial els llibres sacramentals a partir de l'any 1569, a més d'una sèrie notarial des del segle XV i altres seccions.

BIBL.: ADB, CAMPILLO, *Speculorum Titulorum Ecclesiasticorum*, 1795, vol. III, pàg. 208. *Labor pastoral de un gran pontificado*, Barcelona, 1962, pàg. 168. R. VALL, A. MASVIDAL, *El romànic del Vallès*, Sabadell, 1983, pàg. 214. *Catalunya Romànica*, Barcelona, 1991, vol. XX, pàg. 511. GAPGC, Barcelona, 1993. FABREGA I GRAU, A.; *Diplomatari de la Catedral de Barcelona, vol. I (Documents dels anys 844-1000)*, Barcelona, 1995. Doc. 89, 170. GEAB, 1996, pàg. 193. ADB, *Parròquies, Arxius*, 8 (551-599).

Diplomatari de la catedral de Barcelona

1. 966, desembre 21

F. 89, L. Ant. IV, n. 56, ff. 17d- 18b

El comte Borrell de Barcelona, el bisbe Pere, de Barcelona, i l'abat Landeric, de Sant Cugat del Vallès, marmessors de Miró, donen a l'església de Santa Creu i Santa Eulàlia diverses propietats i alous al Besòs, a Pallejà, a Sant Pere Molanta, a Turrem Hostaldi (al terme de Cassoles), a Barcelona, a Torrelles de Llobregat, a La Palma de Cervelló, això és, les esglésies de Torrelles, de Pallejà i de Sant Boi: l'església de Sant Esteve de La Garriga; totes les esglésies de Terrassa i d'Ègara; l'església de Sant Just i Pastor, de Barcelona; i les esglésies de Premià ("ecclesias de Primiliano et de Taliano") i de Teià. Totes aquestes esglésies són donades amb les seves pròpies parròquies, delmes, primícies i pertinences.

2. 987, febrer 23

F. 170, L. Ant. II, n. 473, f. 162c-d

Pau, Simplicí i Olívola, marmessors de Viader, fan donació a l'església de Santa Creu i Santa Eulàlia, de Barcelona, d'una vinya situada per amunt de l'església de Santa Anastàsia (ara, Santa Anna), al terme de la vila de Premià ("in terminio de Villa Primiliana"), al Maresme.

3. 1002, desembre 1

B. 29, L. Ant. II, n. 463, f. 159d- 160a

Elies i la seva muller Cusca venen a Unogil i a la seva muller Quíxol dues peces de terra i una vinya, situades al comtat de Barcelona, al Maresme, al terme de la vila de Premià ("in Marelima, in terminio de villa Primiliano"), pel preu de 13 sous i mig.

4. 1005, gener 2

B. 52, L. Ant. II, n. 488, f. 166b-c

Undiscle i Argesinda donen a Guillem una propietat situada al comtat de Barcelona, al Maresme, al terme de Premià.

5. 1005, abril 13

B. 56, L. Ant. II, n. 465, f. 160b

Sunegil i la seva muller Raquel venen a Guillem i a la seva muller Beliarda una terra situada al comtat de Barcelona, al Maresme, al terme de la vila de Premià, al Mujal, pel preu de 2 sous.

6. 1005, abril 13

B. 57, L. Ant. II, 466, f. 160b- c

Ermengoda ven a Guillem i a la seva muller Beliarda una terra situada al comtat de Barcelona, al Maresme, al terme de la vila de Premià, al lloc que anomenen de Llopard, pel preu d'1 sou i mig.

7. 1008, maig 1

B. 106, L. Ant. II, n. 460, f. 159b

Bernat i la seva muller Quíxol, anomenada Llobeta, venen a Beliarda una terra, una vinya i un vinyal situats al comtat de Barcelona, al Maresme, al terme de Premià, a les Baixeres, pel preu de 4 mancosos.

8. 1009, febrer 11

B. 120, L. Ant. II, n. 474, f. 163d

Maria ven a Beliarda una terra situada al comtat de Barcelona, al Maresme, al terme de Premià, al Perelló, al lloc anomenat Banyeres, pel preu de 5 sous.

9. 1009, maig 5

B. 128, L. Ant. II, n. 476, f. 163 a-b

Cusca, anomenada Adalgarda, ven a Bernat una terra i vinya, situades al comtat de Barcelona, al terme de Premià, a les Bageres, a canvi d'una pelícia iespanes scaparada de 3 mancosos.

10. 1018, març 17

B. 297, L. Ant. II, f. 166- 167 d-b

Raquel, Pepí i Quíntol vene a Engúncia unes terres en sis llocs i dues feixes de vinya situades al comtat de Barcelona, al Maresme, al terme de Premià.

11. 1061, març 21

B. 1023, L. Ant. II, n. 484, f. 165b-d

Bernat Sendred, la seva muller Ermengarda, Arnau Llop Sanç, la seva muller Beliarda i els germans Ramon Domnuç, Guillem Domnuç i Berenguer Domnuç permuten amb Arnau Oliba i la seva muller Ermessenda un alou situat al comtat de Barcelona, a la parròquia de Sant Pere de Premià, a canvi d'una heretat d'Ermessenda situada a Llacera, a Martorelles.

13. 1064- 1065

B. 1093, L. Ant. II, n. 496, f. 161a-b

Sunifre, de la família Esclua, la seva muller Trasegòncia i Raquel empenyoren a Arnau Oliba unes terres i vinyes, situades al comtat de Barcelona, al Maresme, al terme de Premià. Per seu sesters, tres quarters i tres quartans d'ordi.

14. 1069- 1070

B. 1202, perg. 1- 2- 61

Capbreu dels alocs d'Arsenda, als termes de Premià i Teià, fet en presència de Gombau Ramon, veguer d'Eramprunyà, nét d'Arsenda. Foren testimonis "homines laboratores Tayano et Primiliano".

Notes de Mn. Mas, rectorologi i dispersa

SANT PERE DE PREMIÀ (DE DALT)

Any 966, desembre 21 2 de Lothari

Els almoners de Mir entregaren a Sta. Creu de la Seu de Barcelona la església de Primiliano (Premià) amb sa parròquia, delmes, primícies i les demás esglésies amb ses parròquies, delmes i primícies que tenia.

ACB. Lib. IV Antiq. n. 56

Any 978, juliol 29; (IV Kal. August., A. XXIV regnante Leutario rege)

Venda de cases, corts, horts i arbres, situat al Comtat de Barcelona al lloc que nomenen Primiliano, feta per Adaltrude a Isimberto i a sa muller Emo, per 30 sous.

Confronta a llevant amb el terme de Vilassar (Vilazari), a migjorn amb les ones de la mar, a ponent amb terme d' Alella, i a tramuntana amb el terme que anomenen a l'Archa.

ACB. Lib. II Antiq. n. 455

Any 1053, desembre 12; (II Idus dec., A. III post XX regni Henrici)

Donació de tot un alou, situat al Comtat de Barcelona, Marítima, dins de la parròquia de Sant Pere Primilianensis, feta per Oruci i Richele, sa muller, al Senyor Déu i a la Canonja de la Seu de Barcelona.

ACB. Lib. II Antiq. n. 471

Any 1146, març 29 (9 de Lluís el Jove)

Donació, definició i venda feta per Guillem Pere de Torredella, Maria, sa muller, i sos fills a Déu i a la Confraria del altar de Sant Silvestre de la Seu, de tot el que tenen en la feixa que nomenen de les Banyeres, situada al Comtat de Barcelona, junt a la Marina, parròquia de Sant Pere de Premià (Primiano), junt a la sorra del mar, al lloc de Banieres, que és alou de Sant Silvestre, per llegat i donació de la senyora Antiga.

ACB. Lib. I Antiq. n. 927

Rectorologi

1270 - 1308 Ferrer de Montells; 1308 - 1329 Ramon de Vilademany; 1329 – 1344 Jaume de Lampayer; 1344 - 1348 Bernat de Montells; 1348 – 1362 Guillem Guader; 1362 - 1363 Francesc Soler; 1363 - 1384 Bernat de Ermedoms; 1384 - 1417 Berenguer Roca 1417 Ramon Ferrer; 1417 - 1447 Berenguer Rausich; 1447 - 1451 Francesc Torrella; 1451 - 1456 Guillem Masons; 1456 – 1457 Jaume Elni; 1457 - 1459 Jaume Oliver; 1459 - 1462 Berenguer Vila; 1462 – 1482 Antoni Pla; 1502 - 1515 Antoni Arnau Pla; 1515 Antoni Joan Fiella; 1515 - 1517 Antoni Solsona; 1517 - 1564 Francesc Solsona; 1564 - 1573 Antoni Gerbasi Rossell; 1573 - 1586 Francesc Blanch; 1586 – 1606 Francesc Beuel; 1606 - 1629 Jaume Vila; 1629 - 1645 Mateu Matalonga;

1645 - 1657 Francesc Dou; 1657 - 1658 Francesc Esbert; 1658 – 1675 Josep Cardona; 1675 - 1698 Jaume Santgenís; 1698 - 1710 Miquel Figueras; 1710 – 1711 Francesc Barata; 1711 - 1734 Pau Vergés; 1734 – 1747 Pere Singla; 1747 - 1786 Pere Vives; 1787 - 1807 Josep Sobregrau; 1807 - 1826 Pau Torrents; 1827 - 1864 Eudald Ribes; 1865 - 1869 Francesc Esteve; 1869 - 1887 Miquel Bertran; 1887 - 1892 Esteve Mas; 1893 - 1898 Tomàs Vives; 1898 - 1904 Cristòfol Rovirosa; 1905 - 1916 Ignasi Conterell; 1916 – 1917 Miquel de Arquer

Primeres visites pastorals de Sant Pere de Premià de Dalt

- El dilluns 11 de gener de 1305 el bisbe Ponç de Gualba visità Sant Pere de Premià de Dalt. V. P. 1-2, fol. 13; M- N 13.
- El dilluns 18 de setembre de 1307 el bisbe Ponç de Gualba visità Sant Pere de Premià de Dalt. V: P. 1-2, fol. 71v.; M- N 27.
- El dimarts 24 de juny de 1326, festivitats de Sant Joan Baptista, el bisbe de Barcelona Ponç de Gualba visità Premià i tonsurà quatre escolars de la mateixa parròquia. V. P. 3, fol. 108; M- N 66.

Beneficis de Sant Pere de Premià de Dalt

1. Benefici del Roses. (ADB Sp. III, 210)
2. Benefici de Sant Francesc i Sant Jaume. (ADB Sp. III, 211)
3. Benefici de la Mare de Déu de la Cisa. (ADB Sp. III, 212)
4. Benefici de la Prepositura de la Mare de Déu de la Cisa. (ADB Sp. III, 213)

584. PREMIÀ DE MAR, Sant Cristòfol

Rectoria, 15 – 08330 Premià de Mar

Arxiprestat: La Cisa

Arquebisbat de Barcelona

Informacions històriques, bibliogràfiques i documentals

Premià de Mar. Sant Cristòfol Parròquia del bisbat de Barcelona, al Maresme. L'església de Sant Cristòfol, de la que destaca la seva original portada barroca de granit de temàtica marinera, fou erigida canònicament en parròquia el 1849, independitzant-se de la de Sant Pere de Premià de Dalt. El temple fou incendiat durant la Guerra Civil i reparat posteriorment.

Dins el terme parroquial s'inclouen les esglésies del Casal Benèfic Premianenc, la de l'Escola La Salle, i la de l'Escola Assís, actualment obertes al culte.

Es conserven a l'arxiu parroquial els llibres sacramentals a partir de l'any 1939.

BIBL.: ADB, CAMPILLO, *Speculorum Titulorum Ecclesiasticorum*, 1795, vol. III, pàg. 214. *Labor pastoral de un gran pontificado*, Barcelona, 1962, pàg. 169.

Catalunya Romànica, Barcelona, 1991, vol. XX, pàg. 452. *GAPGC*, Barcelona, 1993. *GEAB*, 1996, pàg. 194. *ADB, Parròquies, Arxius*, 8 (551-599).

Notes de Mn. Mas, rectorologi i dispersa

SANT CRISTÒFOL DE PREMIÀ DE MAR

Va ser erigida la parròquia l'any 1848

RECTORIA

1849 - 1854 Isidor Prims; 1854 - ? Manuel Seia

576. PREMIÀ DE MAR, Santa Maria

Nostra Senyora de Lourdes, s/n. – 08330 Premià de Mar

Arxiprestat: La Cisa

Arquebisbat de Barcelona

Informacions històriques, bibliogràfiques i documentals

Premià de Mar, Santa Maria Parròquia del bisbat de Barcelona, al Maresme. Fou erigida en parròquia per l'arquebisbe Narcís Jubany, segons decret del 6 de desembre de 1975, sota l'advocació de Santa Maria, en el misteri de l'Assumpció.

Es conserven a l'arxiu parroquial els llibres sacramentals a partir de l'any 1976.

BIBL.: *BOAB*, 1976, pàg. 13. *ADB, Parròquies, Arxius*, 8 (551-599).